

IKONY z 4 STRON ŚWIATA

MYŚLICIELE

Arystoteles

Kontynent: Europa

Państwo: Grecja

Epoka: Starożytność

Nurt filozoficzny: logika

W opinii Arystotelesa nauki teoretyczne są najbardziej wartościowe, a tym samym najwyżej usytuowane w hierarchii. Wśród nauk teoretycznych, największą wartość reprezentuje metafizyka, która dąży do zaspokojenia ludzkiej potrzeby czystego poznania.

Augustyn

Kontynent: Afryka
Państwo: Algieria
Epoka: Starożytność
Nurt filozoficzny:
augustinizm

Święty Augustyn uznawał dualizm ducha i ciała, Boga i stworzenia, uczucia, woli i rozumu oraz wyższość pierwiastków duchowych nad materialnymi. Celem życia człowieka Augustyn uczynił poznanie Boga i własnej duszy.

Awerroes

Kontynent: Azja

Państwo: Arabia

Epoka: Średniowiecze

Nurt filozoficzny: filozofia
arabska

Uważał on, że dusza ludzka jest nieśmiertelna tylko jako jedna dusza ludzkości, a indywidualne dusze giną po śmierci ciała. Awerroes starał się pogodzić swoje poglądy filozoficzne z ortodoksyjną teologią islamską.

Ayn Rand

Kontynent: Europa/Ameryka

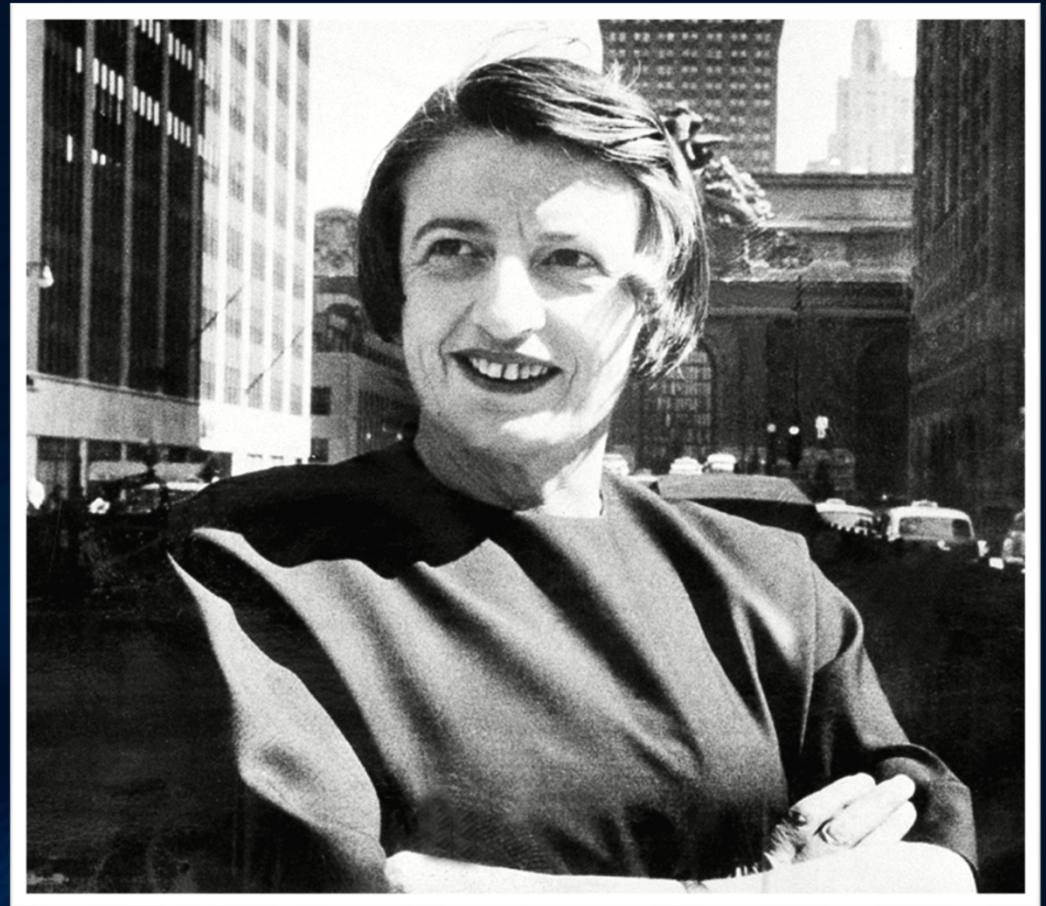
Północna

Państwo: Rosja/USA

Epoka: Współczesność

Nurt filozoficzny: obiektywizm

Zgodnie z zasadami etyki obiektywistycznej każdy człowiek powinien kierować się własnym interesem – racjonalnym egoizmem. Rand uznawała, że każdy by przetrwać musi dbać o siebie, zatem doktryna twierdząca, że troszczenie się o siebie jest złem oznacza, że złem jest ludzka chęć przeżycia.

Epeli Hau'ofa

Kontynent: Oceania

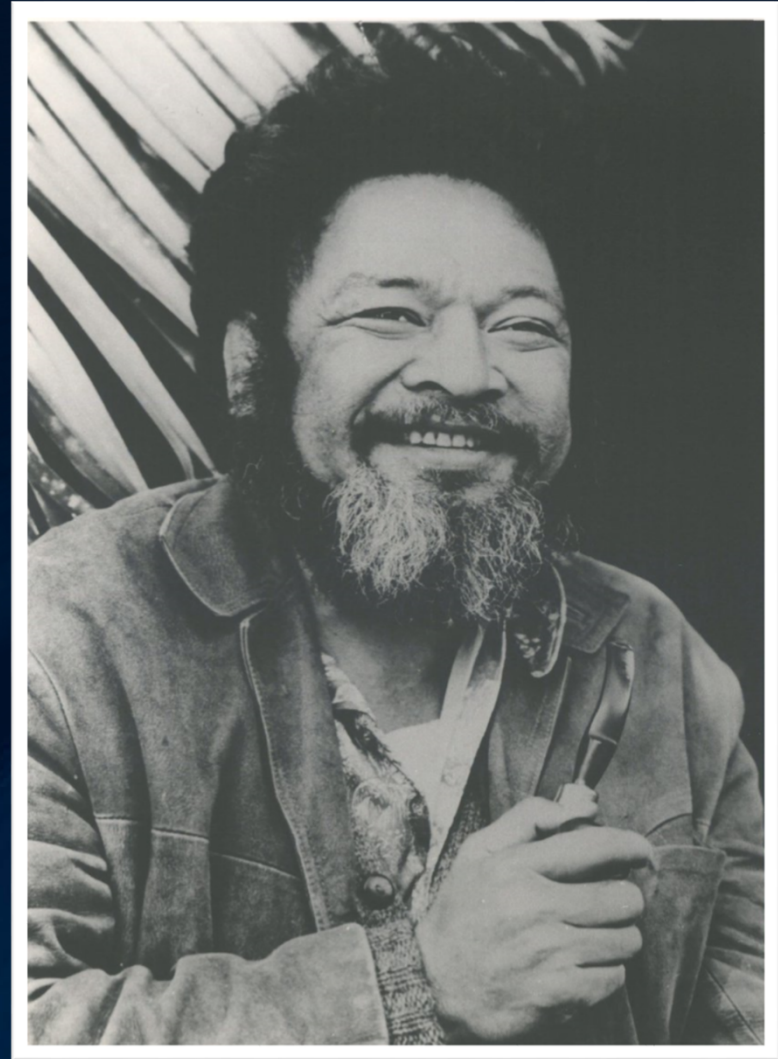
Państwo: Fidżi/Tonga

Epoka: Współczesność

Nurt filozoficzny: antropologia

Antropologia społeczna dąży do sformułowania ogólnej teorii społeczeństwa, dokonując jakościowej analizy niewielkich grup społecznych.

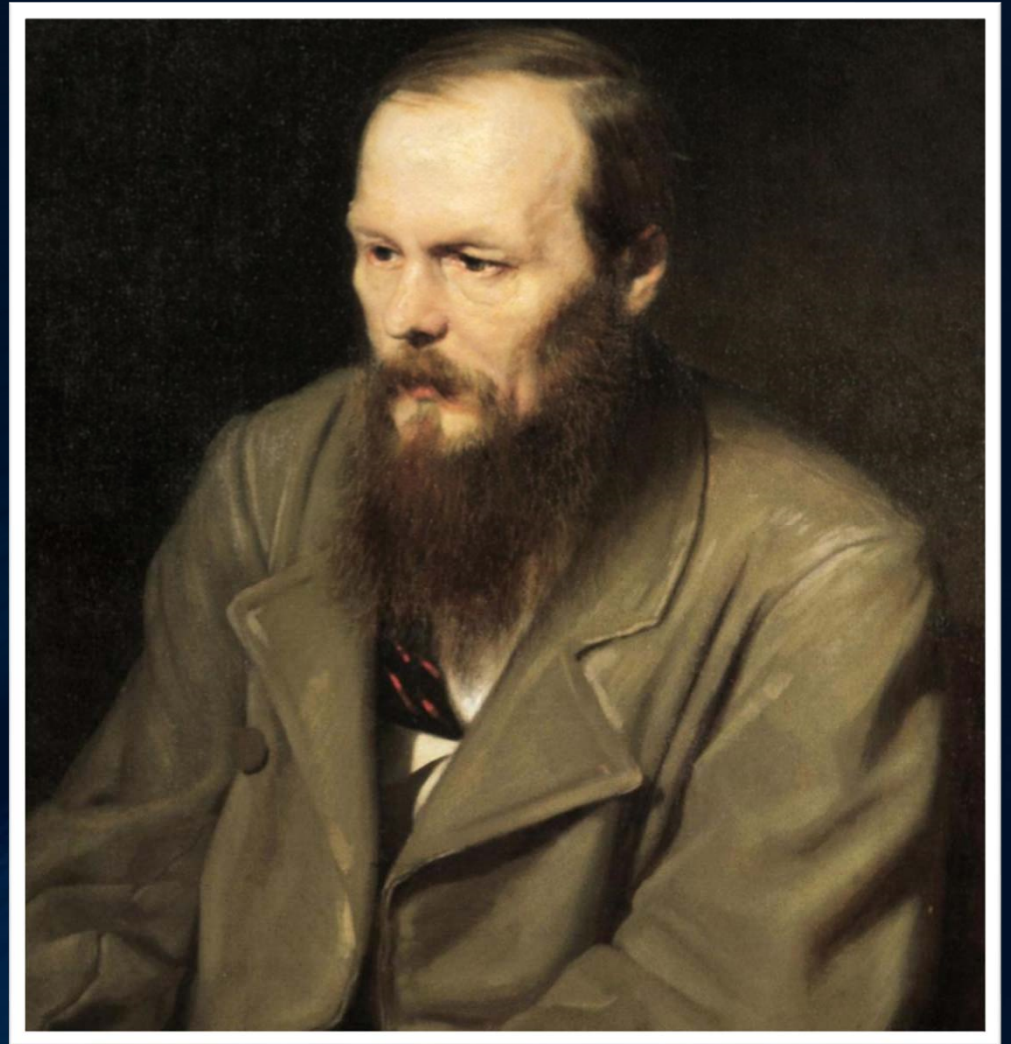
Hau'ofa skupiał się w swoich pracach na badaniu punktów wspólnych między wyspami Oceanii.

Fiodor Dostojewski

Kontynent: Europa
Państwo: Rosja
Epoka: Nowożytność
Nurt filozoficzny:
psychologia/realizm

Wraz z Dostojewskim zaczyna się w literaturze realistycznej epoka prawdziwie głębokiej analizy psychologicznej zachowań postaci, których motywy działań sięgają najistotniejszych problemów filozoficznych drugiej połowy XIX wieku.

Franciszek z Asyżu

Kontynent: Europa

Państwo: Włochy

Epoka: Średniowiecze

Nurt filozoficzny: franciszkanizm

Święty Franciszek z Asyżu głosił wszechogarniającą miłość do świata, braterstwo wszelkich żyjących istot, uwielbienie świata i jego piękna, radosną wiarę w Boga oraz ideał ubóstwa. Występował przeciw okrucieństwu, nienawiści, zabijaniu i chciwości.

Gustavo Gutierrez

Kontynent: Ameryka
Południowa

Państwo: Peru

Epoka: Współczesność

Nurt filozoficzny: teologia
wyzwolenia

Teologia wyzwolenia opiera
się na związku między
teologią chrześcijańską
(głównie katolicką)
i aktywizmem politycznym
lewicy chrześcijańskiej,
szczególnie w kwestiach
sprawiedliwości społecznej
i praw człowieka.

Hypatia

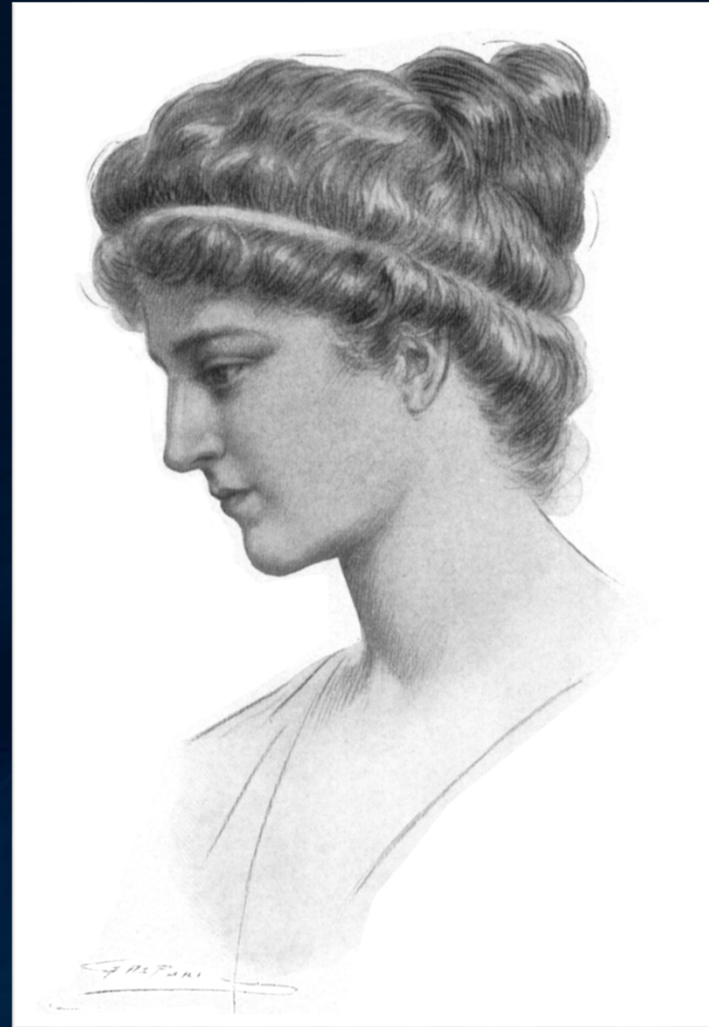
Kontynent: Afryka

Państwo: Egipt

Epoka: Starożytność

Nurt filozoficzny:
neoplatonizm

Neoplatonizm postrzegał świat jako hierarchię bytów, które wyłaniają się (emanują) z bytu doskonałego, który nie jest ani duchem, ani ideą, ale czystą jednością. Hypatia opierała swa działalność również na pitagorejskiej metodzie spotkań z uczniami i prowadzenia wykładów.

Isabel Allende

Kontynent: Ameryka Południowa

Państwo: Chile

Epoka: Współczesność

Nurt literacki: boom
latynoamerykański

Utwory Isabel Allende były
buntownicze z ogólnego punktu
widzenia kultury Ameryki
Łacińskiej. Przekroczyła
tradycyjne granice,
eksperymentowała
z językiem, odważyła się wyjść
poza tradycyjne struktury
narracyjne, stosując nieliniowość
i eksperymentalność narracji.

Jorge Luis Borges

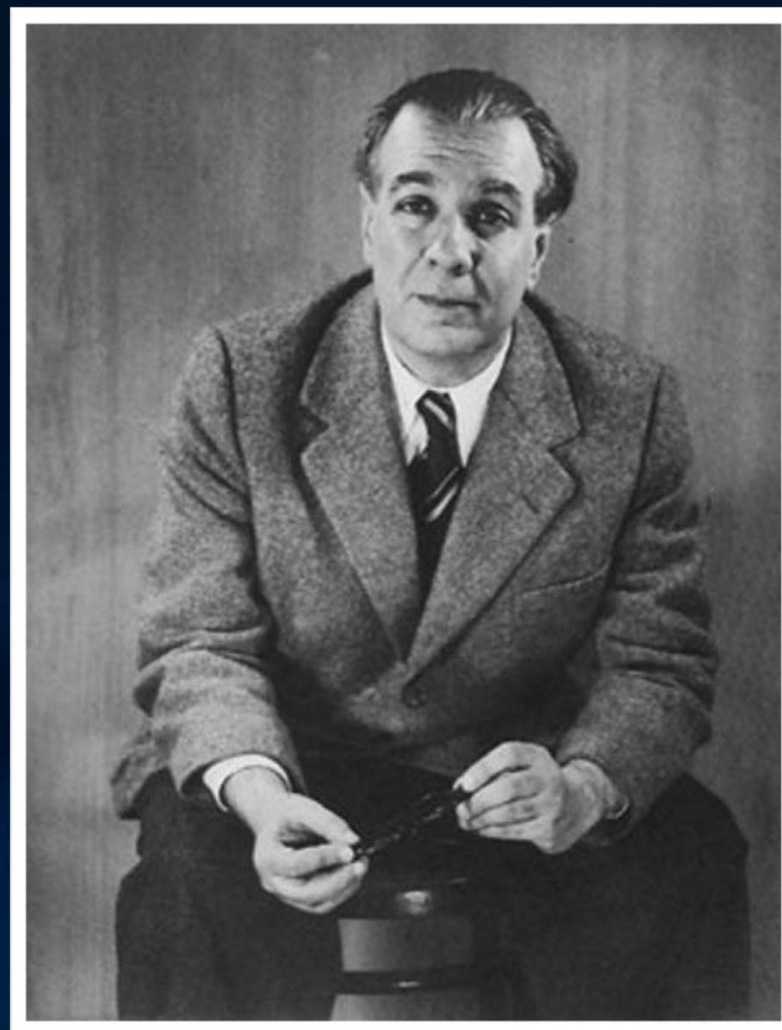
Kontynent: Ameryka Południowa

Państwo: Argentyna

Epoka: Współczesność

Nurt literacki: realizm magiczny

Głównym czynnikiem
wyróżniającym pisarstwo
Borgesa była niebywała
erudycja oraz odwoływanie się
do wyobraźni, operowanie tym
co dziwne, niezwykle
i zaskakujące, a także
nawiązywanie do legend, mitów
czy lokalnych tradycji.

Julius Nyerere

Kontynent: Afryka

Państwo: Tanzania

Epoka: Współczesność

Nurt filozoficzny: ujamaa

W 1967 r. Prezydent Nyerere opublikował swój plan rozwoju, zatytułowany „Deklaracja Arushy”, w którym wskazał na potrzebę afrykańskiego modelu rozwoju i który stanowił podstawę afrykańskiego socjalizmu. Ujamaa oznacza „dalsza rodzina”, „braterstwo” czy „socjalizm”. Jako koncepcja polityczna stwierdza, że osoba staje się osobą poprzez ludzi lub społeczność.

Konfucjusz

Kontynent: Azja

Państwo: Chiny

Epoka: Starożytność

Nurt filozoficzny: konfucjanizm

Uważał, że w ramach określonych stosunków społecznych funkcjonuje określona hierarchia, a wraz z nią konkretne obowiązki i odpowiedzialność. W polityce władca, a w rodzinie ojciec pełnić mieli w tym systemie kluczowe role. Konfucjusz podkreślał takie cnoty jak humanitarność oraz prawość.

Mikołaj Kopernik

Kontynent: Europa

Państwo: Polska

Epoka: Średniowiecze

Nurt naukowy: astronomia

Choć koncepcja heliocentryzmu pojawiła się już w starożytnej Grecji, to jednak dopiero dzieło Kopernika dokonało przełomu i wywołało jedną z najważniejszych rewolucji naukowych od czasów starożytnych, nazywaną przewrotem kopernikańskim.

Kukai

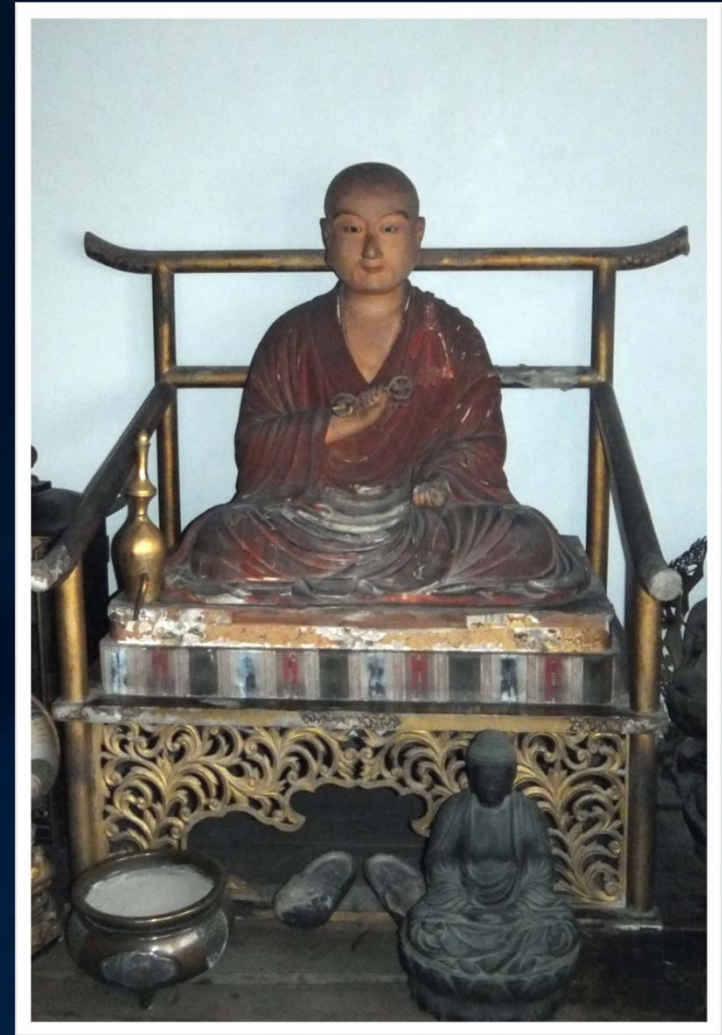
Kontynent: Azja

Państwo: Japonia

Epoka: Średniowiecze

Nurt filozoficzny: buddyzm
ezoteryczny

Kūkai przypisywał istotną rolę
ciału i doznaniom zmysłowym
na drodze przekształcania ich
w mądrość do osiągnięcia
oświecenia, przez
co istotną rolę również
przypisywano sztuce.

Leopold Senghor

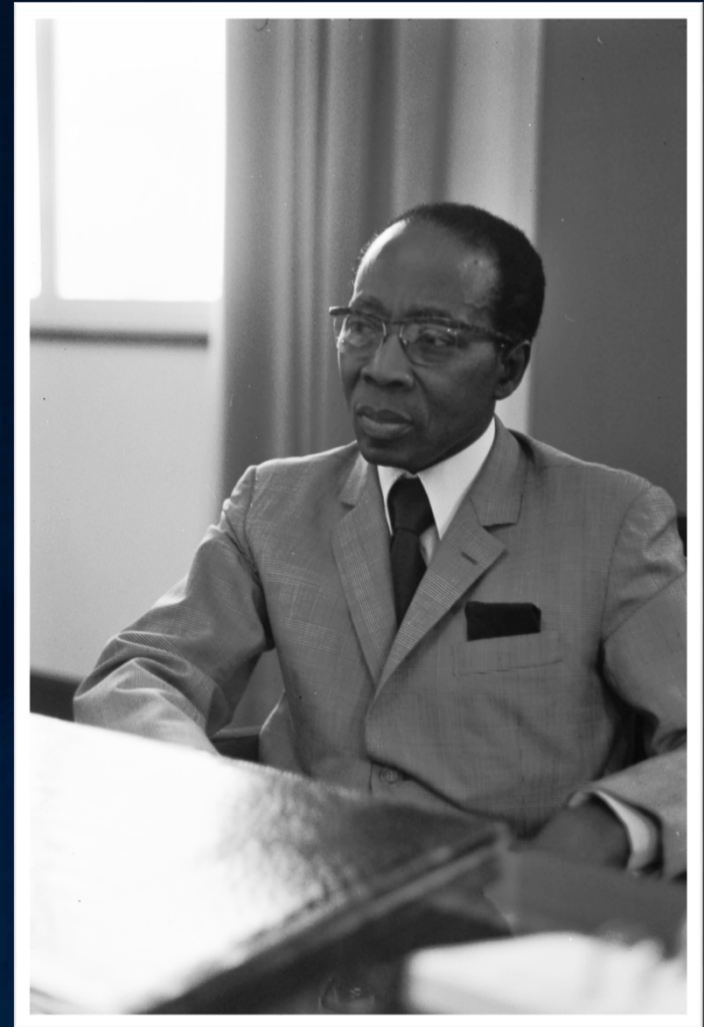
Kontynent: Afryka

Państwo: Senegal

Epoka: Współczesność

Nurt filozoficzny: negritude

Celem ruchu była afirmacja historii i cywilizacji czarnego człowieka wobec obniżania tych wartości przez cywilizacje zachodnią: ochrona dziedzictwa kulturalnego czarnej ludności zachodnich kolonii, a także czarnoskórych imigrantów i ich potomków w krajach zachodnich.

Mahatma Ghandi

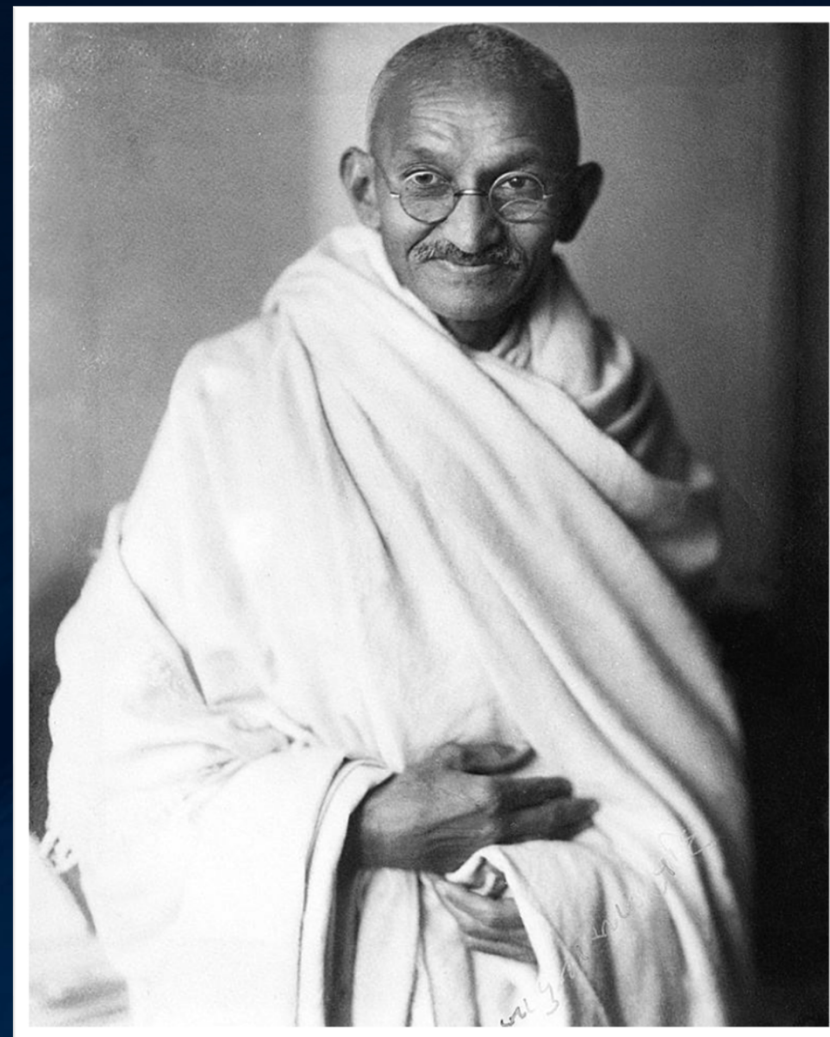
Kontynent: Azja

Państwo: Indie

Epoka: Współczesność

Nurt filozoficzny: ahinsa

Mahatma (wielki duchem) Gandhi dążył, by każdy mógł dowolnie wyrażać to, co chce, czcić i wielbić własne dziedzictwo i kulturę z równoczesnym poszanowaniem odmienności innych. Chciał aby kobiety były traktowane tak samo jak mężczyźni i żyły z godnością. Metodą jego działania była ahinsa czyli powstrzymanie się od przemocy.

Margaret Atwood

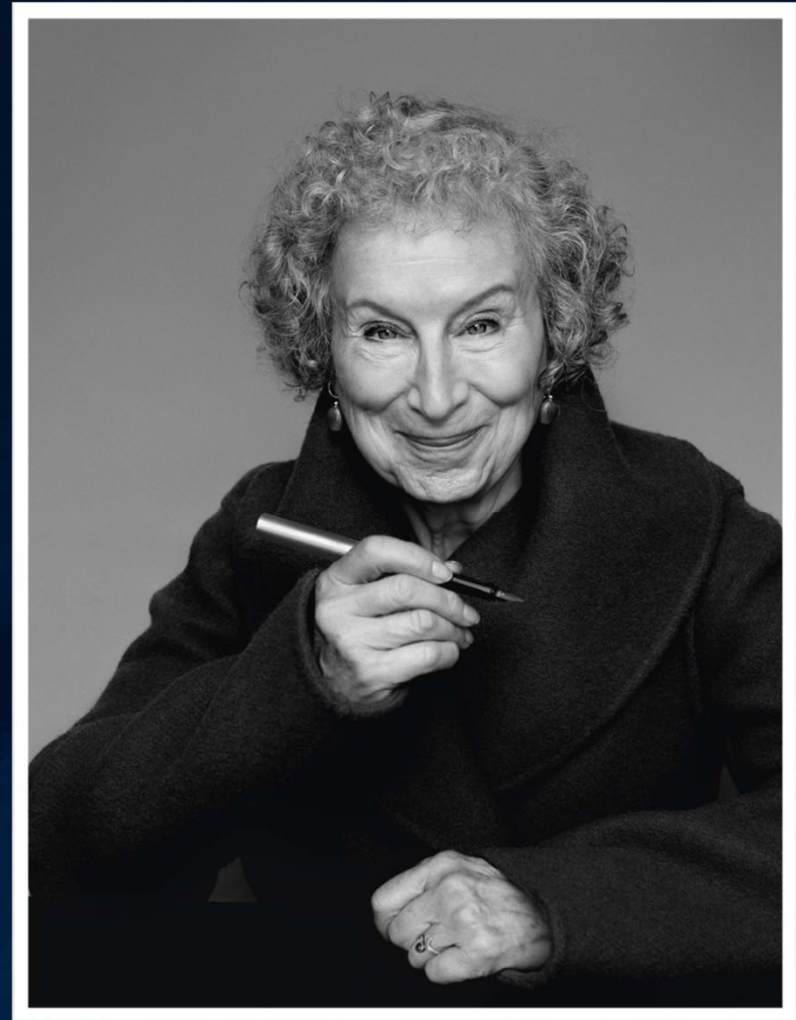
Kontynent: Ameryka Północna

Państwo: Kanada

Epoka: Współczesność

Nurt filozoficzny: feminizm

Margaret Atwood jest pisarką,
która w swoich utworach
dotyka tematyki feministycznej
jednocześnie krytykując
fanatyczne poglądy dotyczące
tego nurtu. Jej najsłynniejszym
dziełem jest „Opowieść
podręcznej”.

Martin Luther King

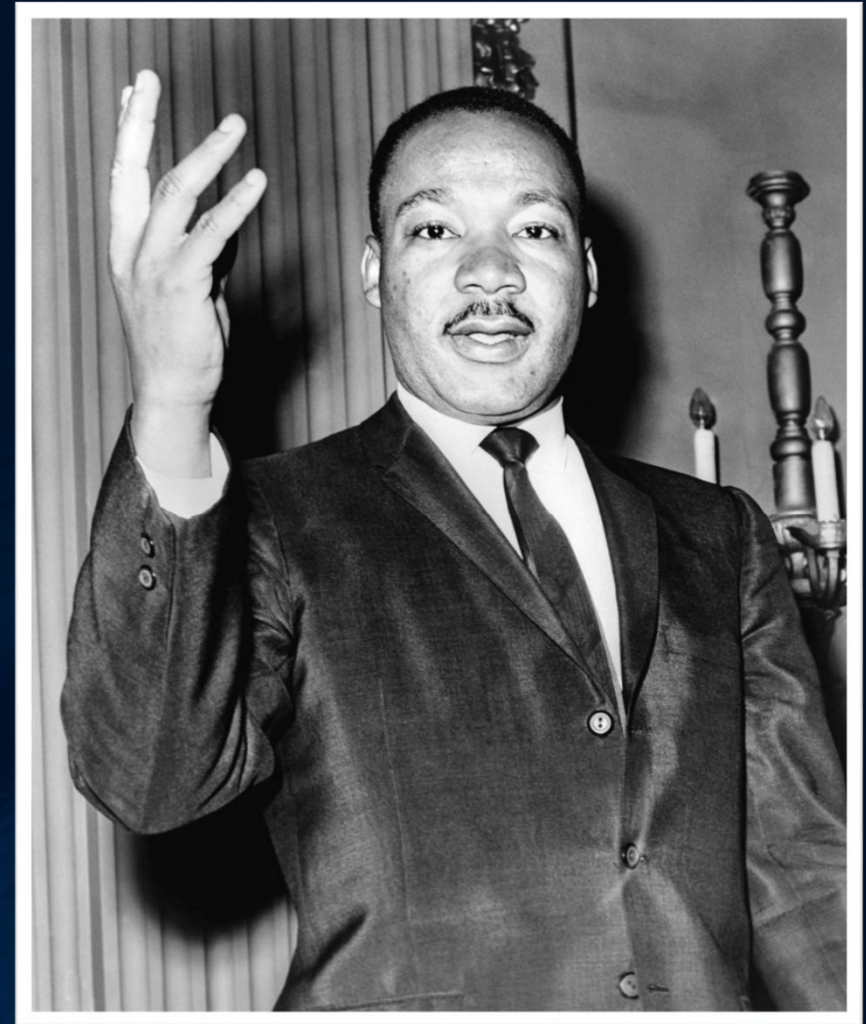
Kontynent: Ameryka Północna

Państwo: USA

Epoka: Współczesność

Nurt społeczny:
równouprawnienie ras

Działał na rzecz równouprawnienia Afroamerykanów i zniesienia dyskryminacji rasowej. Przewodził również ruchem praw obywatelskich. Organizator marszu na Waszyngton 28 sierpnia 1963 roku, w którym jako ostatni zabrał głos. Jego przemówienie „I Have a Dream” na trwałe weszło do klasyki oratorstwa amerykańskiego.

Notonagoro

Kontynent: Azja/Oceania

Państwo: Indonezja

Epoka: Współczesność

Nurt filozoficzny: pańcza sila

Pańcza sila głosi tolerancję religijną, humanizm, jedność narodową, demokrację i sprawiedliwość społeczną. Terminu pańcza sila użyto na określenie zasad porozumienia zawartego między rządami w ramach Ruchu Państw Niezaangażowanych w 1955 roku w Bandungu.

Edward le Bono

Kontynent: Europa

Państwo: Malta

Epoka: Współczesność

Nurt naukowy: myślenie
lateralne

Myślenie lateralne to termin wprowadzony przez Edwarda de Bono oznaczający zdolność patrzenia na problem z różnych stron. Takie podejście pozwala na świadome poszukiwanie nowych, alternatywnych rozwiązań np. za pomocą myślenia twórczego.

Sigmund Freud

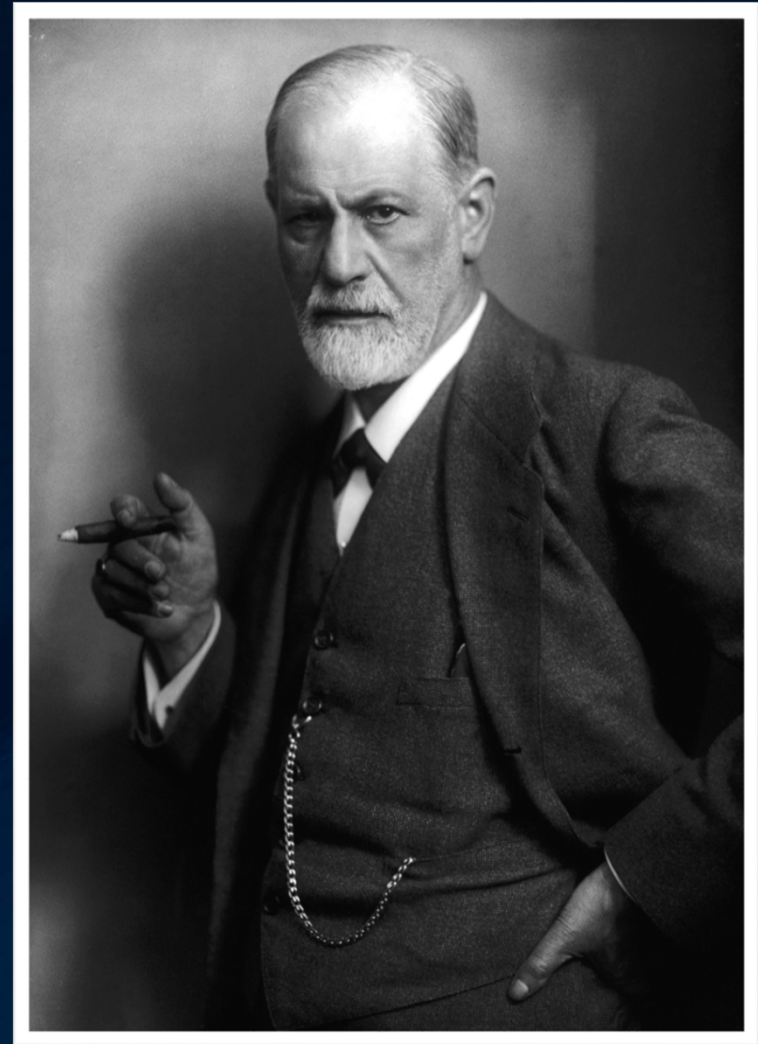
Kontynent: Europa

Państwo: Niemcy

Epoka: Nowożytność

Nurt filozoficzny: psychoanaliza

Zapoczątkował nurt zwany psychoanalizą, a jego koncepcje dotyczące funkcjonowania umysłu ludzkiego, odrzucały racjonalność ludzkich wyborów i zachowań na rzecz czynników irracjonalnych i emocjonalnych. Był zagorzałym ateistą, twierdził, iż jest wrogiem religii we wszelkiej postaci, uznając ją za nerwicę natręctw.

Simone Weil

Kontynent: Europa

Państwo: Francja

Epoka: Współczesność

Nurt filozoficzny: gnostycyzm

Thomas Merton pisał „Simone Weil była gnostyczką i katoliczką, żydówką i albigensem, mediewistką i modernistką, racjonalistką i mistyczką, buntowniczką i świętą”. Samej Simone Weil najbliższa była tradycja syndykalistyczna.

Søren Kierkegaard

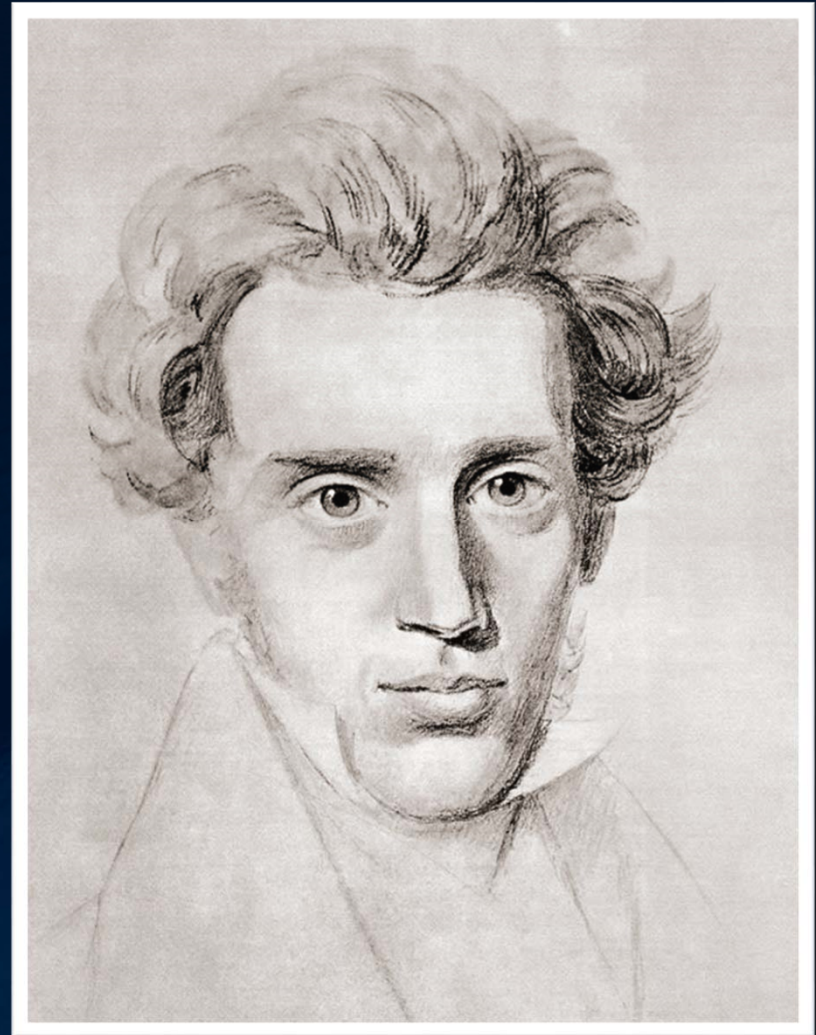
Kontynent: Europa

Państwo: Dania

Epoka: Nowożytność

Nurt filozoficzny: egzystencjalizm

W swych najważniejszych dziełach Kierkegaard przedstawia trzy sposoby prowadzenia życia. Są to: życie estetyczne, życie etyczne i wiara. U podstaw jego filozofii tkwił absurd śmiertelności ludzkiej egzystencji.

Teresa z Avila

Kontynent: Europa
Państwo: Hiszpania
Epoka: Nowożytność
Nurt filozoficzny:
mistycyzm

Według świętej Teresy
z Avila rozwój duszy
przebiega w czterech
etapach, z których
ostatni: „oddanie się
ekstazie lub uniesieniu”
jest stanem, w którym
świadomość bycia
w ciele zanika.

Źródła:

- <https://pl.wikipedia.org/>
- Google Grafika

Dziękujemy za uwagę!

Zespół
Miejskiego Projektu
Szkoła Otwarta i Tolerancyjna